

ROMAN Leidse Rita Muilwijk schrijft boek over seksueel grensoverschrijdend gedrag

Pijnlijk en komisch tegelijk

Kun je een tragikomische roman schrijven over seksueel grensoverschrijdend gedrag? De Leidse schrijfster Rita Muilwijk worstelde met deze vraag, maar heeft het met 'De schoonzoon' uiteindelijk toch gedaan.

Theo de With
theo.dewith@mediahuis.nl

Leiden ■ Het bizarre verhaal van haar roman speelt zich af in een riant huis net buiten Noordwijkerhout. Bekend terrein voor de schrijfster. „Met mijn ex had ik jarenlang een vakantiehuisje op die plek. Ik ken de omgeving op mijn duimpje.”

In het huis wonen Maxime en Joep, die nog niet zo lang getrouwd zijn. De liefde lijkt echter al gedoofd, omdat Joep een kindervens heeft en Maxime juist niet. Ze torsen allebei een verleden met zich mee. Als Maxime's moeder Vera langere tijd komt logeren, werkt dat als een katalysator en komt er steeds meer onverwerkt verleden naar boven.

Autobiografisch

„Nee, het verhaal is niet autobiografisch”, benadrukt schrijfster Rita Muilwijk meteen bij aanvang van het gesprek in haar appartement in de Leidse Stevenshof. „Al heb ik natuurlijk wel elementen uit mijn eigen leven gebruikt. Met mijn moeder had ik een slechte relatie. Mijn vader had allerlei vriendinnen en was vaak afwezig. Dat komt inderdaad wel in dit boek terug. Maar voor ons was mijn vader oké.”

Acht jaar geleden kwam Muilwijk in Leiden wonen. Hoewel ze geboren en getogen is in Rotterdam, was Leiden vanwege haar studentenverleden geen onbekende stad. Ze studeerde Engels en filosofie. Een blauwe maandag stond ze voor de klas (‘dat was niets voor mij’) en daarna werkte ze voor antroposofisch tijdschrift Jonas en een huis-aan-huisblad in

Schrijfster Rita Muilwijk: „Het klinkt als een zwaar thema, maar ik heb ook geprobeerd om er humor in te stoppen.”

FOTO HIELCO KUIPERS

Rotterdam. „Als kind wilde ik schrijfster of actrice worden”, zegt ze. „Op het toneel elke dag dezelfde tekst opzeggen leek me niks, dus ging ik schrijven.”

Debut

'De schoonzoon' is inmiddels haar vierde boek. Haar boeken verschenen met tussenpozen. Ze debuteerde in 1999 met 'Bloedkoralen'. Via schrijver Marcel Möring kwam ze binnen bij uitgeverij Meulenhoff. Ook haar tweede boek 'De gelukstheorie' verscheen bij deze gerenommeerde uitgeverij. „Er komen natuurlijk ontzettend veel boeken op de markt. Blijkbaar verkocht ik onvoldoende, want daarna wilde de uitgeverij niet met mij verder.”

Rita Muilwijk sloeg daarom een nieuwe weg in en begon een filosofiepraktijk. „Het belangrijkste was

dat ik vragen stelde en geen genoeg nam met het eerste beste antwoord. Het was geen therapie en ik stelde geen diagnose, maar toch probeerde ik mensen verder te helpen als ze tegen problemen aanliepen in hun leven. Het is net als met een ui. Je pelt net zo lang af tot je bij de kern bent.”

Toen in coronatijd de cliënten wegbleven, pakte ze de pen weer op. „Bij het opruimen kwam ik een onafgemaakt verhaal tegen. Toen ik die vijftig pagina's herlas, dacht ik: hier zit meer in. Dat is uiteindelijk 'De schoonzoon' geworden.”

Bulldozer

De schoonzoon uit de titel van haar psychologische roman is Joep, de kersverse echtgenoot van Maxime en dus de schoonzoon van Vera. De vrouwen dragen allebei geheimen

uit het verleden met zich mee en hebben daarom een ingewikkelde relatie met elkaar. Joep lijkt daar als een bulldozer overheen te walsen, maar blijkt ook een gecompliceerd verleden te hebben.

„Ik heb bepaalde thema's die in al mijn boeken terugkomen”, zegt de schrijfster. „Ouders die hun kinderen verwaarlozen, problematische relaties tussen moeders en dochters, afwezige vaders. In dit geval is het seksueel grensoverschrijdend gedrag erin geslopen.”

Perspectief

De lezer wisselt in het boek een aantal keren van perspectief. Soms kijken we door de ogen van de moeder en soms door die van de dochter. „Het klinkt misschien als een zwaar thema en dat is het ook, maar toch heb ik geprobeerd om er

Roman

Rita Muilwijk:
'De schoonzoon',
uitgeverij Elikser,
249 blz., 23,50
euro.

ook humor in te stoppen. Ik noem het zelf een tragikomische thriller. Er hangt voortdurend een zekere spanning in de lucht, maar er valt ook zeker wat te lachen. Het is pijnlijk en komisch tegelijk. Ik wil de lezers een mooie leeservaring geven, maar wil ze ook laten nadenken over wat liefde betekent in een relatie.”

Royal Dutch Scam duidelijk meer dan een coverband

Leiden ■ In de Stadgehoorzaal optreden moet wel een thuiswedstrijd zijn voor The Royal Dutch Scam, opgericht door zanger/saxofonist Lo van Gorp. Hij woont hier naar eigen zeggen slechts 300 meter vandaan.

'Do It Again: The Best of Steely Dan' is een tournee met cabaretier Diederik van Vleuten, als puber al een fan van deze Californische band. Inderdaad, de zaal is goed gevuld met vooral 60-plussers, die de opkomst en bloeiperiode van Steely Dan in de jaren 70 en 80 nog bewust hebben meegemaakt.

De tienkoppige band weet het niveau van pure coverband moeite-

loos te overstijgen door aansprekende arrangementen die de originelen geen geweld aan doen, maar eerder uitdiepen. De soulvolle klank van Lo van Gorp doet haast het voorbeeld van Donald Fagen vergeten, ook omdat het achtergrondkoor van de drie zangeressen hem mooi aanvult en soms een aangenaam contrast biedt.

Wat Steely Dan zo bijzonder maakte, was de fusie van jazz, pop en r&b waaraan ook nog prikkelden, humoristische en raadselachtige teksten werden toegevoegd. Van Vleuten weet smakelijk te vertellen hoe Fagen en Walter Becker met hun drang naar perfectionisme de crème de la crème van de studio-

Muziek

Concert: Lo van Gorp, Diederik van Vleuten & The Royal Dutch Scam. Gehoord: 27/11, Stadsgehoorzaal, Leiden.

muzikanten tot wanhoop konden drijven.

Van Vleuten is niet alleen een vlotte causeur, hij speelt ook een serieuze rol als tweede toetsenist naast Eric van de Bovenkamp. Opvallend veel soloruimte is er voor de twee tenorsaxofonisten,

Arjan Muusz en Tom Beek, en vooral voor gitarist Erik Rutjes. Drummer Mark Stoop kan ook een enkele keer smaakvol refereren aan de bijdragen van Steve Gadd en Jeff Porcaro op de albums van Steely Dan.

Het concert begint met veel werk uit de jaren 70, zoals 'Rikki don't lose that number' en 'I got the news', waarover Van Vleuten leuke, waarschijnlijk aangedikte verhalen weet op te dissen. Voor de gelegenheid is ook een stuk van Van Gorp's laatste album 'The works' in het programma opgenomen, 'The magician', dat laat horen dat Steely Dan ook zijn sporen heeft nagelaten in zijn eigen composities.

In de tweede set, waarin ook aandacht is voor het latere werk, zoals van het album 'Two against nature', is er meer ruimte voor pittig solowerk, waarbij het hoogtepunt wordt gevormd door een abstracte, punkachtige solo van Muusz die mooi buiten de harmonische kaders kleurt.

Een goede uitsmijter is 'Gaucho', een zeer complex stuk waarin alle technische kwaliteiten van de band tot hun recht komen. Drie kwartier later dan aangekondigd kunnen de musici een staande ovatie in ontvangst nemen. Was het programma speciaal opgepimpt voor Leiden?

Ken Vos